

RECENSION

Kate Winslet i *The Reader*

The Reader

Originaltitel The Reader

Svensk titel The Reader

Regi Stephen Daldry

Producent Anthony Minghella, Sydney Pollack, Donna Gigliotti, Redmond Morris

Manus David Hare

Foto Chris Menges, Roger Deakins

Roller Kate Winslet, Ralph Fiennes, David Kross, Lena Olin, Bruno Ganz, Jeanette Hain m fl

USA/Tyskland 2008

Längd i tid 2 tim 4 min

Censur barntillåten

Distributör : Sandrew Metronome Distribution
Sverige AB

Västsystyskland sent femtiotal. Michael Berg (David Kross, som vuxen Ralph Fiennes) är femton år när han inleder ett passionerat förhållande med den dubbelt så gamla spårvagnskonduktören Hanna Schmitz (Kate Winslet). Hon inviger honom i erotikens värld medan han genom högläsning introducerar henne till litteraturens klassiker. Hannas förtegenhet om sin bakgrund splittrar paret, men hennes inverkan på den unge mannens liv kommer visa sig förödande.

Åtta år senare är Michael som juridikstuderande åhörare vid en rättegång där Hanna står anklagad för krigsförbrytelser under andra världskriget. Som SS-fångvaktare vid ett koncentrationsläger var hon en av dem som valde ut vilka judar som skulle sändas i

döden. Det faktum att hon är analfabet (vilket blir en alltmer uppenbar "hemlighet" under filmen) hade kunnat vara en förmildrande omständighet. Men skammen för detta är större än samvetsföbråelsen över att bland annat ha låtit hundratals fångar bli innebrända. Michaels skam över att ha varit hennes älskare hindrar honom med samma logik att avslöja hemligheten för domaren.

När Hollywood goes Holocaust är det genom det personliga dramat som man försöker besvara frågor om kollektiv skuld, gemensamt ansvar och nationell förnekelse. *The Reader* är ett högst konventionellt tillskott där det inte är förvånande att oscarjuryn tyckte att Winslet uppfyllde alla kriterier för bästa huvudroll genom sitt 'osminkande' (d v s överdrivet ålderssminkade) porträtt.

I filmen *Sunshine*, där Fiennes som ungersk jude hamnar i koncentrationsläger ställs frågan om varför judarna, när de var mångdubbelt fler än de tyska soldaterna, inte gjorde ansatser till motstånd.

Här ställs den motsatta frågan. Hur kunde vanliga tyska medborgare begå dessa brott, och varför valde andra att inte se vad som pågick? *The Reader* lämnar frågorna lika obesvarade. Men det är de makabra högarna av skor efter de mördade i koncentrationslägret som trots allt blir en skriande påminnelse om vikten av att hålla berättelserna, om än med vridna perspektiv, vid liv.

Även om de i förhållande till verkligheten alltid kommer att framstå som förenklade och ytliga. Eller som här förpackat i mycket varm-vattenberett sex.

Louise Lagerström

FILMRUTAN